

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-01
Besvaras senast
2025-08-15

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:1331 Vägblockader

Under de senaste åren har vi sett en rejäl ökning av antalet radikala klimataktivister som använder sig av destruktiva metoder, såsom vägblockader vid motorvägar och liknande störningar i infrastrukturen, i syfte att skapa uppmärksamhet kring klimatfrågan. Dessa aktioner är ofta förenade med blockader som hindrar trafiken, inklusive utryckningsfordon eller privatpersoner i en akutsituation (exempelvis en kvinna på väg till sin förlossning).

Dessa vägblockader orsakar betydande störningar och irritation bland allmänheten, och har dessutom lett till farliga fördröjningar för ambulans, brandkår och polis, vilket kan leda till mycket allvarliga konsekvenser – i värsta fall onödiga dödsfall eller andra allvarliga tragedier. Att tillåta eller tolerera den här typen av potentiellt dödliga protestverksamheter, som syftar till att stoppa viktiga samhällsfunktioner, bör vara fullständigt oacceptabelt ur ett rättsligt och säkerhetsmässigt perspektiv. De riskerar dessutom att eskalera till våld eller ytterligare olagliga handlingar, vilket kan skapa en farlig situation för både civila och myndighetspersonal. När samhället inte svarar på detta, riskerar det dessutom leda till att de lyckas underminera rättsstaten.

Lagstiftningen om sabotage skapades 1940 för att skydda Sverige mot angrepp från främmande makt. Flertalet bedömare menar att den borde gå att använda mot de som blockerat viktig infrastruktur. Högsta domstolen satte dock stopp för den tolkningen under 2025, vilket därtill fick extremisterna att mana till fler vägblockader. Det är fullständigt orimligt, inte bara för att extrema individer inom Sveriges gränser kan missbruka vår frihet, utan också då just främmande makt skulle kunna använda denna typ av aktioner mot Sverige.

Samhället kan inte tolerera metoder som hotar säkerheten och stör viktiga funktioner. Ett tydligt och kraftfullt rättsperspektiv från politikens håll, i kombination med en utvecklad och effektiv policy, är nödvändigt för att skydda samhällets funktioner och säkerställa att lag och ordning upprätthålls. Det är därför nödvändigt att förstärka lagstiftningen och myndigheternas möjligheter att agera mot olaglig protestaktivitet som blockerar vägar eller hotar offentlig säkerhet.

Med anledning av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Vilka åtgärder har ministern och regeringen vidtagit i syfte att stärka myndigheternas möjlighet att förhindra och stoppa den nämnda problematiken?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck